

Lieta C-722/23 [Rugu]ⁱ

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2023. gada 28. novembris

Iesniedzējtiesa:

Cour de cassation (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 22. novembris

Kasācijas sūdzības iesniedzējs:

AR

***Cour de cassation de Belgique* (Beļģijas Kasācijas tiesa)**

Spriedums

[..]

AR, dzimšanas vieta [..] (Rumānija), dzimšanas datums [..],

kura dzīvesvieta ir [..],

Persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, kasācijas sūdzības iesniedzējs,

[..]

I. TIESVEDĪBA TIESĀ

Sūdzība ir par *cour d'appel de Bruxelles* (Briseles apelācijas tiesa) Apsūdzību palātas 2023. gada 30. oktobra spriedumu.

[..]

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

II. TIESAS LĒMUMS

- 1 Attiecībā uz sūdzības iesniedzēju, kurš ir Rumānijas pilsonis, bet, kā norāda apelācijas instances tiesa, dzīvo Beļģijā, Rumānijas iestādes 2023. gada 1. augustā ir izsniegušas Eiropas apcietināšanas orderi, lai izpildītu četru gadu brīvības atņemšanas sodu.

Apsūdzību palāta atteicās izpildīt šo Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz 2003. gada 19. decembra Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 4. panta 5. punktā minēto, ka apcietinājuma apstākļi Rumānijā pakļautu pieteikuma iesniedzēju riskam, ka varētu tikt aizskartas viņa pamattiesības, šajā gadījumā – Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 3. pantā aizsargātās pamattiesības.

Apsūdzību palāta pēc prokuratūras apelācijas sūdzības apstiprināja šo rīkojumu, taču cita starpā nolēma, ka Eiropas apcietināšanas orderī minēto četru gadu brīvības atņemšanas sodu “var izpildīt Beļģijā” saskaņā ar 2003. gada 19. decembra likuma 6. panta 4. punktu, jo risks, kura rašanos paredzēts novērst 4. panta 5. punktā, attiecas uz Rumānijā piespriestā soda izpildes kārtību, nevis uz procedūru, kuras rezultātā sūdzības iesniedzējs tika notiesāts, vai uz pašu notiesāšanu.

Tas ir apstrīdētais lēmums.

- 2 Pamats attiecas uz Padomes Pamatlēmuma 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā, 25. panta, 2003. gada 19. decembra Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 4. panta 5. punkta un 2012. gada 15. maija Likuma par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu brīvības atņemšanas sodiem vai pasākumiem, kas noteikti Eiropas Savienības dalībvalstī, 38. panta 1. punkta pārkāpumu.

Sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka pēc tam, kad tika konstatēta Eiropas apcietināšanas ordera obligātās neizpildes pamata piemērojamība, jo bija nopietns iemesls uzskatīt, ka šī dokumenta izpilde aizskartu sūdzības iesniedzēja pamattiesības, apelācijas instances tiesa nevarēja piemērot 2003. gada 19. decembra likuma 6. panta 4. punktā minētās fakultatīvās neizpildes pamata sekas, un, tā kā sūdzības iesniedzējs dzīvoja Beļģijā, izdot rīkojumu izpildīt izsniegšanas valstī viņam piespriesto brīvības atņemšanas sodu šajā valstī.

- 3 Saskaņā ar Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm 1. panta 2. punktu dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar minētā pamatlēmuma noteikumiem.

No Eiropas Savienības Tiesas 2020. gada 17. decembra spriedumiem lietās C-354/20 PPU un C-412/20 PPU izriet, ka Eiropas apcietināšanas ordera mehānisms ir it īpaši paredzēts, lai cīnītos pret tādas meklējamās personas nesodāmību, kura atrodas citā teritorijā, nevis tajā, kur viņu tur aizdomās par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu.

Turklāt atbilstoši 2017. gada 29. jūnija spriedumam lietā C-579/15 Eiropas Savienības Tiesa nolēma, ka kompetentajai valsts tiesai ir pienākums, ņemot vērā visu iekšējo tiesību kopumu un piemērojot tajās atzītās interpretācijas metodes, pamatlietā aplūkotās tiesību normas ir jāinterpretē, cik iespējams, šī pamatlēmuma formulējuma un mērķa gaismā. Tiesā toreiz izskatāmajā lietā šis pienākums nozīmēja, ka, atsakoties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, kas ticis izdots, lai nodotu personu, kurai sprieduma dalībvalstī ar galīgu spriedumu ir piespriests brīvības atņemšanas sods, izpildes dalībvalsts tiesu iestādēm ir pienākums pašām nodrošināt efektīvu attiecībā uz šo personu pasludinātā soda izpildi.

Tomēr saskaņā ar Pamatlēmuma 1. panta 3. punktu tas nevar grozīt pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.

2003. gada 19. decembra likuma, ar kuru šis pamatlēmums tika transponēts Beļģijas tiesību sistēmā, 4. panta 5. punktā paredzēts, ka Eiropas apcietināšanas ordera izpildi atsaka, ja ir nopietns pamats uzskatīt, ka tas varētu aizskart attiecīgās personas pamattiesības, kas paredzētas Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā. Šis Eiropas apcietināšanas ordera neizpildes iemesls ir obligāts.

Visbeidzot, saskaņā ar tā paša likuma, ar kuru tika transponēts pamatlēmuma 4. panta 6. punkts, 6. panta 4. punktu Eiropas apcietināšanas ordera izpildi var atteikt it īpaši, ja šis dokuments ir izdots, lai izpildītu sodu, kad attiecīgā persona uzturas vai dzīvo Beļģijā un kad Beļģijas kompetentās iestādes apņemas izpildīt šo sodu saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem. Šādā gadījumā 2012. gada 15. maija likuma 38. panta 1. punktā ir paredzēts, ka izmeklēšanas tiesas lēmums nozīmē, ka tiesas lēmumā par Eiropas apcietināšanas orderi minētais brīvības atņemšanas sods vai pasākums tiek atzīts un izpildīts un ka šis sods tiek izpildīts saskaņā ar minētā 2012. gada 15. maija likuma noteikumiem.

- 4 Šis pamats izraisa jautājumu par to, vai gadījumā, ja tās valsts, kurā jāizpilda Eiropas apcietināšanas orderis, tiesas ir konstatējušas, ka meklētās personas nodošanas izsniegšanas valstij gadījumā pastāv risks, ka varētu tikt aizskartas šīs personas pamattiesības, un ka šo risku nevar novērst saprātīgā termiņā, tām ir pienākums atteikties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, tomēr, lai izvairītos no nesodāmības attiecībā uz meklēto personu, kura dzīvo citā teritorijā, nevis tajā, kurā tā tiek turēta aizdomās par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, šīs pašas izpildes valsts tiesas var nolemt, ka saskaņā ar noteikumu, ar kuru transponē pamatlēmuma 4. panta 6. punktu valsts tiesību sistēmā, ir jāizdod rīkojums izpildīt izpildes dalībvalstī brīvības atņemšanas sodu, kas attiecīgajai personai piespriests

dalībvalstī, kura izsniegusi Eiropas apcietināšanas orderi, un uz ko attiecas šis dokuments.

Citiem vārdiem sakot, vai Eiropas apcietināšanas ordera obligātās izpildes atteikuma pamata konstatēšana nepieļauj Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi 4. panta 6. punktā paredzētā Eiropas apcietināšanas ordera fakultatīvās neizpildes pamata sekas?

- 5 Atšķirībā no lietas, kurā taisīts iepriekš minētais Eiropas Savienības Tiesas spriedums C-579/15, šajā lietā konstatējums, ka attiecīgā persona dzīvo izpildes valstī un ka ir jāpiemēro pamatlēmuma 4. panta 6. punktā paredzētais Eiropas apcietināšanas ordera fakultatīvās neizpildes pamats, ir izdarīts pirms konstatējuma, ka šīs personas nodošana izsniegšanas valstij radītu tās pamattiesību pārkāpuma risku, tādēļ ir jāpiemēro 2003. gada 19. decembra likuma 4. panta 5. punktā paredzētais obligātās neizpildes pamats.

Atbildi uz šo jautājumu var sniegt tikai Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI 4. panta 6. punkta interpretācija.

Tādēļ saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. panta trešo daļu jautājums ir jānodod Eiropas Savienības Tiesai atbilstoši rezolutīvajā daļā izklāstītajiem nosacījumiem.

- 6 Tā kā 2023. gada 12. septembrī izmeklēšanas tiesnesis atbrīvoja pieteikuma iesniedzēju, ievērojot nosacījumus, kas ierobežo viņa pārvietošanās brīvību un aizliedz viņam jo īpaši ceļot uz ārvalstīm, lēmums, kura sekas turpināsies līdz galīgā nolēmuma pieņemšanai par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, un tiktāl, ciktāl atbilde uz uzdoto jautājumu šajā ziņā ir izšķiroša, Tiesa lūdz Eiropas Savienības Tiesai apsvērt iespēju piemērot steidzamības tiesvedību, kas paredzēta Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. panta pēdējā daļā un Eiropas Savienības Tiesas 2012. gada 25. septembra reglamenta 107. pantā.
- 7 Pamata izskatīšana tiek apturēta, līdz Eiropas Savienības Tiesa pieņems lēmumu par tālāk uzdoto jautājumu.

AR ŠĀDU PAMATOJUMU

TIESA

aptur tiesvedību līdz brīdim, kad Eiropas Savienības Tiesa sniegs atbildi uz šādu prejudiciālo jautājumu:

Vai, ja Eiropas apcietināšanas ordera izpildes dalībvalsts tiesas ir konstatējušas, ka meklētās personas nodošanas izsniegšanas dalībvalstij gadījumā pastāv risks, ka saistībā ar ārvalstīs piespriedtā soda izpildi varētu tikt aizskartas šīs personas pamattiesības, kā rezultātā būtu jāatsaka Eiropas apcietināšanas ordera izpilde, Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm 4. panta

6. punkts ļauj šīs izpildes dalībvalsts tiesām, kuras konstatē, ka meklētā persona dzīvo šajā pēdējā minētā valstī, pēc tam nolemt, ka saskaņā ar tiesību normu, ar kuru transponē pamatlēmuma 4. panta 6. punktu valsts tiesību sistēmā, ir jāizpilda izpildes dalībvalstī brīvības atņemšanas sodu, kas piespriests dalībvalstī, kura izsniegusi Eiropas apcietināšanas orderi, un uz ko attiecas šis dokuments.

[..]

[..] [datums un paraksti]

DARBA VERSIJA